

Dosarul nr. 2rac-247/22
2-20108227-01-2rac-10102022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – N. Mazur
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” împotriva societății cu răspundere limitată „Fluctus” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Fluctus”, s-a casat integral hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” și s-a admis cererea societății cu răspundere limitată „Fluctus” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La 04 septembrie 2020, Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” (în continuare IP Compania „Teleradio-Moldova”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Fluctus” (în continuare SRL „Fluctus”) cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 02 septembrie 2014, între IP Compania „Teleradio-Moldova” și SRL „Fluctus” a fost încheiat contractul de locațiune nr. 287, obiectul căruia constituie transmiterea în locațiune a încăperii cu suprafața de 39,2 m.p., situată în blocul „Casa Radio” și 2 m.p. a acoperișului „Casei Radio” din str. Miorița, 1, mun. Chișinău.

Conform clauzelor contractuale, SRL „Fluctus” avea obligația de a achita lunar chiria în avans până la data de 10 a lunii premergătoare. Totodată, contractul stipulează că plata pentru chirie nu include costurile pentru serviciile

comunale, energia electrică, pază, care se achită separat până la data de 20 a lunii premergătoare.

Reclamanta a notat că, prin actul de predare-primire din 02 septembrie 2014, anexa nr. 2 la contractul de locațiune, IP Compania „Teleradio-Moldova” și-a onorat obligațiile contractuale asumate și a transmis bunurile în locațiune SRL „Fluctus”, acesta beneficiind și de servicii comunale.

Astfel, în baza contractului de locațiune și a actului de predare-primire, IP Compania „Teleradio-Moldova” a eliberat SRL „Fluctus” lunar facturi fiscale pentru serviciile prestate de locațiune și servicii comunale. Însă, deși, SRL „Fluctus” a recepționat facturile înaintate, a refuzat să le semneze restituindu-le IP Compania „Teleradio-Moldova”.

Reclamanta a relevat că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă extrajudiciară, a înaintat SRL „Fluctus” reclamațiile nr. 01-14/1295 din 26 noiembrie 2014 și nr. 01-14/145 din 24 februarie 2015, prin care a solicitat stingerea datoriilor acumulate și penalităților de întârziere, însă, somațiile au rămas fără răspuns.

Astfel, prin demersul nr. 01-14/213 din 25 martie 2015, în temeiul prevederilor contractuale, IP Compania „Teleradio-Moldova” a denunțat contractul de locațiune nr. 287 din 02 septembrie 2014, solicitând SRL „Fluctus” eliberarea spațiilor ocupate, dar locatarul a ignorat aceste solicitări.

La 15 iunie 2015, IP Compania „Teleradio-Moldova” a acționat în instanța de judecată SRL „Fluctus”, solicitând încasarea datoriei pentru locațiune, penalității de întârziere, dobânzii de întârziere și cheltuielile de executare.

Așa, în rezultatul acțiunilor întreprinse, la 30 noiembrie 2017, SRL „Fluctus” a stins parțial datoria pentru locațiune, achitând în casieria IP Compania „Teleradio-Moldova” suma de 20 000 lei, fapt confirmat prin dispoziția de încasare nr. 366 din 30 noiembrie 2017.

Reclamanta a evocat că suma de 20 000 de lei nu era suficientă pentru stingerea tuturor obligațiilor, iar SRL „Fluctus” nu a indicat care datorie se stinge la data efectuării plății. Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 586 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), din această sumă au fost stinse datoriile care primele au devenit scadente. Însă, SRL „Fluctus” oricum are restanțe la plata locațiunii din anul 2014.

Mai mult ca atât, SRL „Fluctus” nu a restituit IP Compania „Teleradio-Moldova” spațiile primite în locațiune prin contractul nr. 287 din 02 septembrie 2014. Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 910, art. 1286 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), anexelor la Legile bugetului de stat pentru anii 2017, 2018, 2019 și 2020 și utilizând coeficienții de plată stabiliți în contractul de locațiune nr. 287 din 02 septembrie 2014, pentru perioada 01 iunie 2017 – 31 mai 2020, SRL „Fluctus” i-a fost calculată plata pentru locațiune în sumă de 157 629 de lei și serviciile comunale în sumă de 31 480,71 de lei, total suma 189 109,71 de lei.

Totodată, reclamanta a indicat că, în temeiul prevederilor art. 619 și art. 942 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), pentru neachitarea locațiunii în termenul stabilit, pentru perioada 11 mai 2017 – 30 iunie 2020, SRL „Fluctus” i-a fost calculată dobânda de întârziere în sumă 43 341,24 de lei.

Astfel, pentru perioada 01 mai 2017 – 30 iunie 2020, datoria totală a SRL „Fluctus” față de IP Compania „Teleradio-Moldova”, inclusiv dobânda de întârziere calculată pentru perioada 11 mai 2017 – 30 iunie 2020, constituie 232 450,95 de lei.

Reclamanta a relevat că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă extrajudiciară, a adresat SRL „Fluctus” reclamația nr. 02-14/225 din 29 iunie 2020. Deși, reclamația a fost recepționată de SRL „Fluctus”, aceasta până în prezent acesta nu a întreprins careva acțiuni în vederea remedierii litigiului.

Reclamanta IP Compania „Teleradio-Moldova” a solicitat prin cererea de chemare în judecată încasarea de la SRL „Fluctus” în beneficiul său a datoriei pentru locațiune în sumă de 157 629 de lei și pentru serviciile comunale (energie electrică, pază) în sumă de 31 480,71 de lei pentru perioada 01 iunie 2017 – 31 mai 2020, a dobânzii de întârziere în sumă de 43 341,24 de lei, calculate pentru perioada 11 mai 2017 – 30 iunie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de IP Compania „Teleradio-Moldova”.

S-a încasat de la SRL „Fluctus” în beneficiul IP Compania „Teleradio-Moldova” datoria pentru locațiune în sumă de 157 629 de lei, datoria pentru serviciile comunale (energie electrică, pază) în sumă de 31 480,71 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 43 341,24 de lei, formate și calculate pentru perioada 01 iunie 2017 – 31 mai 2020, precum și suma de 6 973,53 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat achitate, în total suma de 239 424,48 de lei (vol. I, f.d. 174, 182-186).

În consolidarea soluției, prima instanță a reținut că SRL „Fluctus” nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente că a achitat integral sau parțial datoria pretinsă de IP Compania „Teleradio-Moldova”.

La 14 decembrie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, SRL „Fluctus” a declarat apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 181 recto-verso).

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Fluctus”.

S-a casat integral hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins acțiunea depusă de IP Compania „Teleradio-Moldova”, ca fiind neîntemeiată.

S-a admis cererea SRL „Fluctus” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată și s-a încasat din contul IP Compania „Teleradio-Moldova” în beneficiul SRL „Fluctus” suma de 5 230,14 lei cu titlu de compensare a taxei de stat plătită în apel și suma de 5 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (vol. II, f.d. 8, 9-21).

În consolidarea soluției instanța de apel a reținut că, anterior, la 15 iunie 2015, IP Compania „Teleradio-Moldova” s-a mai adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fluctus” în legătură cu neexecutarea de către ultima a obligației de plată a chiriei pentru încăperile transmise în locațiune în baza contractului de locațiune nr. 287 încheiat la 02 septembrie 2014, solicitând încasarea datoriei pentru locațiune în valoare de 101 220,82 de lei, penalității în

mărime de 81 858 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 30 966,29 de lei, constatarea faptului rezilierii contractului de locațiune nr. 287 încheiat la 02 septembrie 2014 și evacuarea forțată a SRL „Fluctus” din încăperile transmise în locațiune.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis parțial acțiunea IP Compania „Teleradio-Moldova” și s-a încasat din contul SRL „Fluctus” în beneficiul IP Compania „Teleradio-Moldova” datoria în mărime de 16 764,35 de lei, penalitatea în mărime de 7 404 lei, taxa de stat în cuantum de 725,05 lei, precum și s-a încetat procesul în partea pretenției cu privire la constatarea rezilierii contractului. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova” împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Curtea de Apel Chișinău a învederat că hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și devenită irevocabilă în baza încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție se bucură de autoritatea lucrului judecat, iar circumstanțele constate sunt degrevate de probațiune într-un litigiu între aceleași părți și asupra aceluiași obiect.

Așa, instanța de apel a observat că, potrivit constatărilor din hotărârea în litigiul precedent, în urma depunerii de către locatorul IP Compania „Teleradio-Moldova” a declarației de reziliere scrisă și recepționării acesteia de locatarul SRL „Fluctus”, ultimul a predat cheile la pază, fiindu-i restricționat în continuare accesul în imobil. Astfel, contractul de locațiune nr. 287 încheiat la 02 septembrie 2014 între IP Compania „Teleradio-Moldova” și SRL „Fluctus” a fost desființat începând cu 10 martie 2015.

Totodată, prin hotărârea din litigiul precedent s-a constatat că IP Compania „Teleradio-Moldova” nu a probat faptul că SRL „Fluctus” nu a eliberat spațiile date în locațiune, iar argumentele invocate de către IP Compania „Teleradio-Moldova”, inclusiv și cu privire la depunerea cererii la Consiliul de observatori la 19 octombrie 2017, fiind apreciate de către instanță ca având drept scop doar crearea unor aparențe pentru instanța de judecată, în vederea justificării continuării raporturilor contractuale și încasării sumelor pretinse ulterior rezilierii contractului.

În hotărârea din 18 decembrie 2018 instanța de judecată a notat că, în măsura în care facturile fiscale și actele de verificare întocmite de IP Compania „Teleradio-Moldova” nu sunt contrasemnate de ambele părți, acestea nu constituie probe în sensul art. 121 din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de judecată a constatat că rezilierea contractului de locațiune nr. 287 din 02 septembrie 2014 încheiat între IP Compania „Teleradio-Moldova” și SRL „Fluctus” presupune atât încetarea producerii efectelor juridice pe viitor, cât și oferă creditorului IP Compania „Teleradio-Moldova” posibilitatea de a pretinde de la debitorul SRL „Fluctus” datoria formată doar până la momentul rezilierii contractului, or, efectele rezilierii constau în încetarea drepturilor și obligațiilor părților contractului pentru viitor, iar obligațiile neexecutate până la momentul dispunerii rezilierii se mențin în vigoare.

Tot prin hotărârea menționată, instanța de judecată a învederat că rezilierea contractului presupune încetarea raporturilor contractuale între părți și, implicit, a drepturilor și obligațiilor reciproce instituite în baza contractului, iar continuarea unei obligații contractuale după denunțarea acesteia de către o parte contractantă, ar submina principiul forței obligatorii a actului juridic, desconsiderând efectele juridice ale declarației de reziliere.

Referitor la pretenția din litigiul precedent cu privire la evacuarea forțată a SRL „Fluctus” din încăperile transmise în locațiune, instanța de judecată a stabilit că SRL „Fluctus” nu deține în posesie spațiul închiriat, fapt ce nu justifică calitatea de titular al dreptului prezumat a fi încălcat.

Astfel, prin prisma principiului autorității de lucru judecat, instanța de apel a constatat în prezenta speță că contractul de locațiune nr. 287 din 02 septembrie 2014 încheiat între IP Compania „Teleradio-Moldova” și SRL „Fluctus” a fost desființat începând cu 10 martie 2015 și a încetat să mai producă efecte juridice pe viitor, fapt ce presupune că IP Compania „Teleradio-Moldova” nu poate pretinde achitarea unei datorii presupus formate după rezilierea contractului de locațiune, cu atât mai mult că, după rezilierea contractului, SRL „Fluctus” nu deține în posesie spațiul închiriat.

În această ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că pretențiile IP Compania „Teleradio-Moldova” față de SRL „Fluctus” cu privire la încasarea datoriei pentru locațiune în valoare de 157 629 de lei, a datoriei pentru serviciile comunale (energie electrică, pază) în sumă de 31 480,71 de lei pentru perioada 01 iunie 2017 – 31 mai 2020, încasarea dobânzii de întârziere de 43 341,24 lei calculate pentru perioada 11 mai 2017 – 30 iunie 2020, sunt neîntemeiate, or, au fost calculate ulterior momentului rezilierii contractului.

La 02 septembrie 2022, IP Compania „Teleradio-Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. II, f.d. 25-30).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, recurenta a invocat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, după rezilierea contractului de locațiune, SRL „Fluctus” nu deține în posesie și folosință spațiile închiriate de la IP Compania „Teleradio-Moldova”, iar în consecință IP Compania „Teleradio-Moldova” nu poate pretinde de la SRL „Fluctus” încasarea datoriei pentru locațiune, a datoriei pentru serviciile comunale (energie electrică, pază) pentru perioada 01 iunie 2017 – 31 mai 2020, încasarea dobânzii de întârziere calculate pentru perioada 11 mai 2017 – 30 iunie 2020, din motiv că acestea au fost calculate ulterior momentului rezilierii contractului. Or, *de facto*, SRL „Fluctus” până în prezent nu a restituit spațiile închiriate de la IP Compania „Teleradio-Moldova”, iar acest fapt se confirmă prin lipsa actului de primire-predare, care ar demonstra că locatarul a restituit locatorului spațiile închiriate.

Astfel, recurenta a considerat că este îndreptățită să pretindă de la SRL „Fluctus” plata pentru locațiune, pentru serviciile comunale și încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada ulterioară rezilierii contractului, deoarece locatarul SRL „Fluctus” nu i-a restituit spațiile închiriate.

Prin referința depusă electronic la 03 noiembrie 2022, intimata SRL „Fluctus”, reprezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă, a solicitat declararea recursului depus de IP Compania „Teleradio-Moldova” împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard

v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 mai 2022. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „eugen.patrascu@justice.md”, decizia motivată a instanței de apel a fost notificată participanților la proces în mod electronic la 25 iulie 2022 (vol. II, f.d. 22).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 02 septembrie 2022.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
 - a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
 - b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
 - c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
 - d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de IP Compania „Teleradio-Moldova” rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece IP Compania „Teleradio-Moldova” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce IP Compania „Teleradio-Moldova” a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova” împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas